

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы
Олы Кариле авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ

2022 елның 11августы

№ 58

Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясенә, «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Олы Кариле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә яшәүче милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру турыйндағы нигезләмәне раслау хакында.

«Экстремистик эшчәнлеккә каршы тору турыйнда» 2002 елның 25 июлендәге 114-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турыйнда» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясы, «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте стратегиясе турыйнда» Россия Федерациясе Президентының Указының 29 статьясы, «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Олы Кариле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Олы Кариле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы КАРАР ЧЫГАРДЫ:

1. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Олы Кариле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясенә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру турыйнда нигезләмәне 1 нче күшүмтә нигезендә расларга.

2. Әлеге каарарны Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталында (pravo.tatarstan.ru) бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (kamskoye-ustye.tatarstan.ru) рәсми сайтында урнаштырырга.

3. Элеге каарның үтәлешен тикшереп торуны «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Олы Каирле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башлыгы Ф.Г.Гарифуллинага йөкләргә.

Олы Каирле авыл жирлеге башлыгы,
Кама Тамагы муниципаль районы
Олы Каирле авыл жирлеге Советы рәисе

Ф.Г.Гарифуллин

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Олы Кариле авыл жирлеге Советының 2022 елның 11 август 58 номерлы каарына 1 нче күшымта

Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясенә, «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Олы Кариле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә яшәүче милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чарапарны гамәлгә ашыру очен шартлар тудыру турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр.

«Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Олы Кариле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясенә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чарапарны гамәлгә ашыру очен шартлар тудыру турында әлеге нигезләмә жирле әһәмияттәге мәсьәләне милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Олы Кариле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклауга һәм үстерүгә, милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга юнәлдерелгән чарапарны гамәлгә ашыру очен шартлар тудыруда катнашу, милләтара (этникара) мигрантларны социаль һәм мәдәни адаптацияләү, этникара конфликтларны профилактикалау максатларында эшләнде.

2. Максатлар һәм бурычлар.

2.1. Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясен тәэмин итүгә юнәлдерелгән чарапарны гамәлгә ашыру очен шартлар тудырганда, «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Олы Кариле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә милләтара (этникара) конфликтларны профилактикаланда эшчәнлекнең максатлары түбәндәгеләр:

2.1.1. милләтара һәм конфессияара конфликтларны кисәтү;

2.1.2. жирлек территориясендә яшәүче халыкларның мәдәни үзенчәлекләренә ярдәм итү;

2.1.3. мигрантларның социаль һәм мәдәни җайлышуын тәэмин итү, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалау;

2.1.4. милләтара (этникара) конфликтлардан шәхесне һәм җәмгыятыне яклауны тәэмин итү;

2.1.5. экстремизм күренешләрен профилактикалау һәм мигрантларга карата тискәре мөнәсәбәт;

2.1.6. этникара конфликтлар барлыкка килүгэ китерэ торган сәбәпләрне һәм шартларны ачыклау һәм бетерү;

2.1.7. «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Олы Каирле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориисендә яшәүче гражданнары күпмилләтле Россия жәмгыяте кыйммәтләре, мәдәни үзән, кеше хокукларын һәм ирекләрен үтәү принциплары нигезендә башка милләт һәм дини конфессияләр кешеләренә карата толерант тотышка эчке ихтыяж булдыру;

2.1.8. яшьләр арасында толерантлык һәм милләтара мәдәният формалаштыру.

2.2. Милләтара һәм конфессияара татулыкны нығытуга, Россия Федерациясе халыкларының «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Олы Каирле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориисендә яшәүче телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни жайлашуын тәэмин итүгә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудырганда түбәндәгеләр тора:

2.2.1. миграция сәясәте мәсьәләләре буенча халыкка мәгълүмат житкерү;

2.2.2. Милләтара конфликтларны булдырмау чараларын гамәлгә ашыручи хокук саклау органнары эшчәнлегенә ярдәм итү;

2.2.3. башка милләт һәм дини конфессия кешеләренә карата толерант тотышны пропагандалау;

2.2.4. Балалар һәм яшьләр арасында аңлату эшләре;

2.2.5. милләтара конфликтлар тудыруга катнаши булган затларны ачыклау өчен комплекслы оператив-профилактик чаралар үткәруне тәэмин итү;

2.2.6. инфраструктура объектларында лозунглар (билгеләр) булуга юл куймау.

3. «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Олы Каирле авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең жирле үзидарә органнары вәкаләтләре.

3.1. «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Олы Каирле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге депутатлары советы вәкаләтләре:

3.1.1. Милләтара һәм конфессияара татулыкны нығытуга, «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Олы Каирле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориисендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклауга һәм үстерүгә, мигрантларны социаль һәм мәдәни адаптацияләүгә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыруга юнәлтелгән норматив хокукий актлар кабул итү.

3.1.2. «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Олы Каирле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориисендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының милләтара һәм конфессияара татулыкны нығытуга, телләрен һәм мәдәниятен саклауга һәм үстерүгә юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыруга жирле бюджет чыгымнарын раслау мигрантларны социаль һәм мәдәни адаптацияләү, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалау.

3.2. «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Олы Кариле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты вәкаләтләре:

3.2.1. «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Олы Кариле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииенде яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларны социаль һәм мәдәни адаптацияләүгә, милләтара (этника) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерлгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыруга юнәлтелгән муниципаль программаларны эшләү, раслау һәм ўтәү;

3.2.1. Жирле үзидарә органнары белән муниципальара хезмәттәшлекне оештыру, дәүләт хакимиите органнары, хокук саклау органнары, ижтимагый оешмалар белән милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, Россия Федерациясе халыкларының «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Олы Кариле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииенде яшәүче телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясенә, милләтара (этника) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерлгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыруга юнәлтелгән чаралар эшләүне оештыру;

3.2.3. «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Олы Кариле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты каршындагы коллегиаль һәм киңәшмә органнарын, шулай ук аларның эшчәнлеген җайга сала торган нигезләмәләрне төзү һәм раслау;

3.2.4. милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, Россия Федерациясе халыкларының «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Олы Кариле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииенде яшәүче телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясенә, Россия Федерациясе законнары нигезендә милләтара (этника) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерлгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру буенча башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру.

4. Эшчәнлегенең төп юнәлешләре һәм чараларны эшләү һәм гамәлгә ашыру механизмы.

4.1. «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Олы Кариле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииенде яшәүче Россия Федерациясе халыкларының милләтара һәм конфессияара татулыгын ныгыту, телләрен һәм мәдәниятен саклап калу һәм үстерү, мигрантларны социаль һәм мәдәни жайлыштыру, милләтара (этника) конфликтларны профилактикалау чараларын планлаштырганда сәяси, хокукий, оештыру, социаль-икътисадый, мәгълүмат һәм башка чаралар комплексы гамәлгә ашырыла:

4.1.1. Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру өлкәсендә муниципаль идарәне камилләштерү;

4.1.2. милләтара тынычлыкны һәм татулыкны тәэммин итү, милләтара, конфессияара, этника мәнәсәбәтләрне гармонизацияләү;

4.1.3. мигрантларны социаль һәм мәдәни жайлыштыру һәм интеграцияләү өчен шартлар тудыру;

4.1.4. Россия Федерациисенең күпмилләтле халкының (Россия милләтенең) бердәмлекен һәм рухи бердәмлекен нығыту;

4.1.5. Россия халыкларының этномәдәни құптөрлелеген саклап калу һәм үстерү;

4.1.6. социаль-мәдәни өлкәдә Россиянең милли азчылыкларының хокукларын тәэмин итү өчен шартлар тудыру;

4.1.7. үсеп килүче буынны граждан-патриотик тәрбияләү системасын үстерү;

4.1.8. Россия Федерациисе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклау һәм үстерү өчен үңайлы шартларны тәэмин итү;

4.1.9. милләтара (конфессияара) татулыкны нығытуга юнәлдерелгән чарапарны гамәлгә ашыруны мәгълүмати тәэмин итү;

4.1.10 «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районнының Олы Каирле авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең дәүләт органнары һәм граждан жәмгыяте институтлары белән үзара эшчәнлеген камилләштерү турында.

4.2. «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районнының Олы Каирле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке территорииясендә яшәүче Россия Федерациисе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясенә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлтелгән чарапарны планлаштыру һәм гамәлгә ашыру «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районаны Олы Каирле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке территорииясендә милләтара һәм динара мөнәсәбәтләрне мониторинглау күрсәткечләрен исәпкә алыш гамәлгә ашырыла, массакуләм мәгълүмат чарапары материалларын анализлау, шулай ук ижтимагый, сәяси һәм милли оешмалар белән дайми хезмәттәшлек нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.3. Милләтара һәм конфессияара татулыкны нығытуга, жирлек территорииясендә яшәүче Россия Федерациисе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясен тәэмин итүгә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чарапар түбәндәгеләрне кертә:

4.3.1. массакуләм мәгълүмат чарапары аша халыкка мәгълүмат житкерү, шулай ук администрациянең рәсми сайтында милләтара һәм конфессияара татулыкны нығытуга, жирлек территорииясендә яшәүче Россия Федерациисе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясен тәэмин итүгә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлтелгән чарапар турында урнаштыру юлы белән;

4.3.2. Массакуләм мәгълүмат чарапары аша халыкка мәгълүмат житкерү, шулай ук администрациянең рәсми сайтында, гамәлдәге миграция законнары таләпләрен аңлатуны үз эченә алган чит ил гражданнары өчен мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән;

4.3.3. мәгариф оешмалары белән берлектә укучылар арасында милләтчелек һәм башка экстремистик куренешләр өчен жаваплылык турында аңлату эшләре алыш бару, дини һәм милли экстремизмны кисәтү һәм профилактикалау буенча әңгәмәләр уздыру;

- 4.3.4. мигрантларны социаль һәм мәдәни җайлаштыру өчен шартлар тудыру;
- 4.3.5. милли-мәдәни ижтимагый берләшмәләр эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру, алар белән хезмәттәшлек итү;
- 4.3.6. «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Олы Каирле авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге программаларында каралган башка чаралар.

5. Финанс белән тәэмин итү.

Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, җирлек территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларны социаль һәм мәдәни адаптациясенә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру эшчәнлеген финанслау «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Олы Каирле авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.